

EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMA (EU) 2024/2277,

annettu 11 päivänä huhtikuuta 2024,

joka sisältää huomautukset, jotka ovat erottamaton osa päätöstä vastuuvapauden myöntämisestä Euroopan pankkiviranomaisen talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2022

EUROOPAN PARLAMENTTI, joka

- ottaa huomioon päätöksensä vastuuvapauden myöntämisestä Euroopan pankkiviranomaisen talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2022,
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 100 artiklan ja liitteen V,
 - ottaa huomioon talousarvion valvontavaliokunnan mietinnön (A9-0111/2024),
- A. toteaa, että Euroopan pankkiviranomaisen tulo- ja menotaulukon ⁽¹⁾ mukaan sen lopullinen talousarvio varainhoitovuodeksi 2022 oli 50 315 014 euroa; toteaa, että viranomaisen toiminta rahoitetaan unionin rahoitusosuudella (18 685 999 euroa) sekä jäsenvaltioiden kansallisten valvontaviranomaisten ja tarkkailijoiden rahoitusosuuksilla (31 629 015 euroa);
- B. ottaa huomioon, että tilintarkastustuomioistuin toteaa kertomuksessaan Euroopan pankkiviranomaisen tilinpäätöksestä varainhoitovuodelta 2022 saaneensa kohtuullisen varmuuden siitä, että viranomaisen tilit olivat luotettavat ja tilien perustana olevat toimet olivat lailliset ja sääntöjenmukaiset;

Talousarvio- ja varainhallinto

1. panee tyytyväisenä merkille, että varainhoitovuonna 2022 toteutetun talousarvion seurannan tuloksena talousarvion toteutusaste oli kyseisenä vuonna maksusitoumusmäärärahojen osalta 99,56 prosenttia, mikä merkitsee 1,05 prosentin lisäystä vuoteen 2021 verrattuna; panee lisäksi merkille, että maksuumäärärahojen käyttöaste oli 87,00 prosenttia eli 3,00 prosenttia korkeampi kuin vuonna 2021;

Toiminnan tuloksellisuus

2. suhtautuu myönteisesti siihen, että viranomainen käyttää edelleen tiettyjä toimenpiteitä keskeisinä tulosindikaattoreina arvioidakseen toimintaansa ja sen tuloksia työohjelman tavoitteiden saavuttamisen osalta; panee merkille, että viranomainen on määritellyt työohjelmassaan vuodeksi 2022 viisi vertikaalista painopistettä (esimerkiksi valvonnan ja kriisintarkastuksen vakavaraisuuskehityksen seuranta ja päivittäminen sekä EU:n laajuisen stressitestauskehityksen tarkistaminen ja vahvistaminen) ja kaksi horisontaalista painopistettä (välineiden tarjoaminen ympäristöön, yhteiskuntaan ja hallintotapaan liittyvien riskien mittaamiseksi ja hallitsemiseksi sekä covid-19-pandemian vaikutusten seuraamiseksi ja lieventämiseksi); panee merkille, että vuonna 2022 viranomainen toteutti 95 prosenttia työohjelmassaan esitetystä noin 250 tehtävästä, mukaan lukien 15 prosenttia tehtävistä, jotka oli lisättävä työhön vuoden aikana; toteaa lisäksi, että tämä on parannus edelliseen vuoteen verrattuna;
3. on tietoinen siitä, että Venäjän perusteeton hyökkäyssota Ukrainaa vastaan johti siihen, että viranomainen otti huomioon tästä konfliktista johtuvat haasteet ja epävarmuustekijät sen toimivaltaan kuuluvilla alueilla ja puuttui niihin sen mukaisesti; panee tyytyväisenä merkille, että tämän seurauksena viranomainen keskittyi merkittävästi pankeille ja rahoituslalle aiheutuvien riskien arviointiin ja ryhtyi toimiin alan seuraamiseksi; panee lisäksi merkille, että viranomainen keskittyi toimiin, joilla edistetään määrättyjen seuraamusten soveltamista ja täytäntöönpanoa, ja tasolla, joka on välittömämmin merkityksellinen konfliktista kärsiville ihmisille, panee tyytyväisenä merkille viranomaisen pyrkimykset antaa ohjeita rahoitusjärjestelmään pääsyn helpottamiseksi;

⁽¹⁾ EUVL C 73, 28.2.2023, s. 102.

4. panee merkille, että jotkin viranomaisen toiminnan tärkeistä tekijöistä vuonna 2022 edistivät osaltaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2022/2554^(?) ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2022/2556^(?) (digitaalista häiriönsietokykyä koskeva asetus ja direktiivi) sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2023/1114^(*) (kryptovarojen markkinoita koskeva asetus) hyväksymiseen johtaneita lainsäädäntömenettelyjä vastaamalla digitaalista rahoitusta ja siihen liittyviä kysymyksiä koskeviin erilaisiin neuvontapyyntöihin; panee merkille, että toinen painopiste oli rahoitusjärjestelmän käytön estäminen rahanpesutarkoituksiin sekä terrorismin rahoitukseen; panee lisäksi merkille, että viranomaisen työn keskiössä olivat edelleen asiaankuuluvan pankkeja koskevan ympäristö-, yhteiskunta- ja hallintotapakehyksen kehittäminen ja niiden taseisiin kohdistuvien covid-19-pandemian vaikutusten seuranta; panee merkille, että viranomaisen myös päivitti vertaisarviointeja koskevaa työsuunnitelmaansa vuosiksi 2022–2023 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1093/2010^(?) mukaisesti;

Tehokkuus ja hyödyt

5. panee tyytyväisenä merkille, että hankintojen alalla viranomaisen lähestymistapana on kutsua muita virastoja osallistumaan avoimiin hankintamenettelyihinsä aina, kun muut virastot saattavat olla kiinnostuneita asiasta; panee merkille, että viranomaisen oli vuonna 2022 johtava virasto yhdessä toimielinten välisessä hankintamenettelyssä, johon Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen (ESMA) ja Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen (EIOPA) osallistuivat; panee lisäksi merkille, että viranomaisen on myös osallistunut moniin toimielinten välisiin menettelyihin, joita muut unionin toimielimet, elimet, laitokset tai virastot, pääasiassa komissio, ovat johtaneet. panee merkille, että vuonna 2022 viranomaisen voimassa olevista 96 puitesopimuksesta 77 prosenttia oli muiden unionin toimielinten, elinten, laitosten tai virastojen tekemiä;
6. panee merkille, että Euroopan valvontaviranomaisten yhteiskomitea, joka tuo yhteen viranomaisen, EIOPAn, ESMAn, komission ja Euroopan järjestelmäriskikomitean, on keskeinen foorumi, jossa keskustellaan yhteisistä sääntelykysymyksistä ja sovitaan yhteisistä aloitteista; muistuttaa, että yhteisissä aloitteissa yhdistetään erilaisia näkökulmia, vähennetään päällekkäisyyksiä, tehostetaan oppimista ja vahvistetaan osallistujien välisiä suhteita;
7. panee tyytyväisenä merkille, että viranomaisen osallistuu laajoihin yhteistyötä ja resurssien jakamista koskeviin aloitteisiin useiden virastojen kanssa, kuten kirjanpitol palvelujen jakaminen ESMAn kanssa, turvallisuusvastaavan jakaminen EIOPAn kanssa, yhteiset tietotekniset hankkeet, investoinnit urakehitykseen sekä kokemuksista kertominen muiden virastojen auttamiseksi EMAS-sertifioinnin saamisessa; korostaa lisäksi yhteistyön ja parhaiden käytäntöjen mukauttamisen horisontaalisia hyötyjä;
8. on tyytyväinen siihen, että viranomaisen on aloittanut useita eri toimia, kuten prosessien optimointi, resurssien hallinta, digitalisointi, yhteistyön vahvistaminen ja jatkuvan parantamisen kulttuurin edistäminen; panee merkille, että keskeisiä strategioita ovat prosessien automatisointi (paperittomat rahoitustoimet, joukkomaksukuorma, työkulkuvälineet), resurssien optimointi, datavetoinen päätöksenteko, teknologian integrointi (pilvipalvelut, henkilöstöhallinnon digitalisointi), yhteistyö monialaisten tiimien avulla ja projektinhallinta;

^(?) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2022/2554, annettu 14. joulukuuta 2022, finanssialan digitaalisesta häiriönsietokyvystä ja asetusten (EY) N:o 1060/2009, (EU) N:o 648/2012, (EU) N:o 600/2014, (EU) N:o 909/2014 ja (EU) 2016/1011 muuttamisesta (EUVL L 333, 27.12.2022, s. 1).

^(?) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2022/2556, annettu 14. joulukuuta 2022, direktiivien 2009/65/EY, 2009/138/EY, 2011/61/EU, 2013/36/EU, 2014/59/EU, 2014/65/EU, (EU) 2015/2366 ja (EU) 2016/2341 muuttamisesta finanssialan digitaalisen häiriönsietokyvyn osalta (EUVL L 333, 27.12.2022, s. 153).

^(*) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2023/1114, annettu 31. toukokuuta 2023, kryptovarojen markkinoista sekä asetusten (EU) N:o 1093/2010 ja (EU) N:o 1095/2010 ja direktiivien 2013/36/EU ja (EU) 2019/1937 muuttamisesta (EUVL L 150, 9.6.2023, s. 40).

^(?) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1093/2010, annettu 24 päivänä marraskuuta 2010, Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan pankkiviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/78/EY kumoamisesta (EUVL L 331, 15.12.2010, s. 12).

9. korostaa, että viranomainen on EU:n virastojen verkoston aktiivinen jäsen ja että synergioita muiden Euroopan valvontaviranomaisten kanssa kehitetään jatkuvasti, kuten työntekijöiden varallaoluelleteloiden jakaminen viranomaisen, ESMAn ja EIOPAn kesken;

Henkilöstöpolitiikka

10. panee merkille, että 31. joulukuuta 2022 henkilöstötaulukon viroista/toimista oli täytettynä 98,14 prosenttia ja että unionin talousarviossa hyväksytyistä 162 väliaikaisesta toimesta 159 oli täytettynä (sama määrä hyväksytyjä toimia kuin vuonna 2021); panee merkille, että vuonna 2022 viranomaisen palveluksessa työskenteli lisäksi 44 sopimussuhteista toimihenkilöä (50 hyväksytystä) ja 13 kansallista asiantuntijaa (19 hyväksytystä) ja 6 kansallista asiantuntijaa, joista ei aiheudu kustannuksia;
11. panee merkille, että vuonna 2022 kokonaisvaihtuvuusaste oli 11,5 prosenttia (verrattuna 12 prosenttiin vuonna 2021); panee merkille, että kokonaisvaihtuvuusasteeseen sisältyy sellaisten kansallisten asiantuntijoiden työsopimuksen päättymisen, joiden työsopimukset ovat luonteeltaan lyhyempiä, kun taas henkilöstösääntöjen alaisen henkilöstön (väliaikaiset toimihenkilöt ja sopimussuhteiset toimihenkilöt) vaihtuvuusaste oli 9 prosenttia (sopimussuhteisten toimihenkilöiden osalta hieman korkeampi kuin väliaikaisten toimihenkilöiden); korostaa, että viranomainen on vuodesta 2020 lähtien alkanut rikastuttaa lahjakkuuksien hallintaa koskevaa lähestymistapaansa lisätoimenpiteillä, joilla lisätään henkilöstön vaikutusmahdollisuuksia ja tuetaan pitkäaikaista sitoutumista (lupaus työntekijöiden arvostuksesta, räätälöidyt urakehitysohjelmat, kuten mentorointi, työ- ja yksityiselämän yhteensovittamista koskevat aloitteet, kuten sosiaalinen klubi jne.);
12. panee merkille sukupuolijakauman viranomaisen ylimmässä johdossa ja keskijohdossa, joiden 29 jäsenestä 16 (55 prosenttia) on miehiä, ja viranomaisen koko henkilöstössä, jossa 222 henkilöstön jäsenestä 114 (51 prosenttia) on miehiä; pitää myönteisenä, että viranomainen on hyväksynyt EU:n virastojen verkoston monimuotoisuutta ja osallisuutta koskevan peruskirjan; panee merkille, että viranomainen on jäsen kansainvälisten järjestöjen "Choose Paris Region" -verkostossa, joka edistää monimuotoista, osallistavaa ja oikeudenmukaista työpaikkaa ja tarjoaa erityisiä mukautuksia vammaisille henkilöille osana rekrytointiprosessia;
13. on tietoinen siitä, että vuonna 2022 käynnistettiin henkilöstön sitoutumista koskeva kyselytutkimus, jonka vastausprosentti oli 71 prosenttia; panee merkille, että henkilöstön sitoutumista kuvaavien myönteisten vastausten kokonaisprosenttiosuus oli 65, joka on 1 prosentin suurempi kuin edellisessä vuoden 2019 henkilöstön sitoutumista koskevassa kyselytutkimuksessa (haastavista covid-19-pandemia-ajoista huolimatta) sekä suurempi verrattuna EU:n virastojen väliseen vertailuarvoon;

Eturistiriitojen ennaltaehkäisy ja hallinta sekä avoimuus

14. panee tyytyväisenä merkille, että viranomainen virtaviivaisti vuonna 2022 eettistä prosessia erityisesti ottamalla käyttöön sähköisen työnkulkujärjestelmän, johon sisältyy lähtevän henkilöstön mahdollisiin eturistiriitoihin liittyvien ilmoitusten ja työsuhteen päättymisen jälkeisiä toimia koskevien ilmoitusten tarkempi ja tehokkaampi arviointi;
15. korostaa, että väärinkäytösten paljastamista koskevat ohjeet, joihin sisältyvät korruption vastaiset suuntaviivat, on sisällytetty etiikkaan ja lahjomattomuuteen keskittyvien viranomaisen koulutusohjelmien kurssimateriaaliin;
16. arvostaa sitä, että hallintoneuvosto muutti vuonna 2022 työjärjestystään ja johtokunnan työjärjestyksiä sekä pysyvän kriisintarkkaisu- ja rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaa käsittelevän pysyvän komitean toimeksiantoja ja että näiden muutosten seurauksena jäsenet, jotka ilmoittavat eturistiriidasta, ovat poikkeuksetta velvollisia pysymään poissa sekä äänestyksestä että itse keskustelusta;
17. panee merkille, että sen jälkeen, kun OLAFin tutkimus, jossa ei havaittu viitteitä asiaan liittyvän oikeudellisen kehyksen noudattamiseen liittyvistä sääntöjenvastaisuuksista, oli saatu päätökseen, viranomainen sai suosituksen toteuttaa hallinnollisia toimia, erityisesti ylimmän johdon työsopimusten osalta; panee merkille, että tutkimuksessa kävi ilmi, että karenssi-aikaa koskevia sopimusmääräyksiä ei ollut; korostaa, että vastauksena viranomainen otti helmikuussa 2022 johtajia, neuvonantajia ja edellä mainittuja henkilöitä koskevissa sopimuksissa käyttöön uuden artiklan; panee merkille, että henkilöstösääntöjen oikeudelliseen kehykseen sisältyvien rajoitusten vuoksi viranomainen ilmoitti OLAFille, että se ei voi asettaa vaatimuksia kyseisen kehyksen ulkopuolisille henkilöstön jäsenille, kuten korvauksen maksamista, jos entinen henkilöstön jäsen ei saa harjoittaa ammatillista toimintaa tai jos hän tekee niin, häneen kohdistetaan merkittäviä seuraamuksia;

18. panee tyytyväisenä merkille, että viranomaisen julkistaa kaikki henkilöstön tapaamiset ulkopuolisten yksityisen sektorin sidosryhmien kanssa kahden viikon kuluessa kokouksesta puheenjohtajan tapauksessa asetuksen (EU) N:o 1093/2010 49 a artiklan mukaisesti ja että tätä sovelletaan samalla tavoin toimitusjohtajaan, vaikka kyseisen asetuksen 52 a artiklassa edellytetään, että toimitusjohtajan tapaamiset on julkistettava, muttei täsmennetä, miten pian näiden tapaamisten jälkeen; panee merkille, että kun on kyse muun henkilöstön tapaamisista yksityisen sektorin sidosryhmien kanssa, tiedot julkistetaan neljännesvuosittain;
19. kiinnittää huomiota yhden väärinkäytösten paljastamistapauksen päättämiseen vuonna 2022; panee merkille, että yksi toteutetuista toimista oli yhteyden ottaminen kansalliseen toimivaltaiseen viranomaiseen väitteiden ja sen ymmärtämiseksi, mitä toimia on toteutettu kansallisesti, minkä seurauksena tapauksen käsittely päätettiin ilman viranomaiselta vaadittavia toimia;
20. muistuttaa, että hallintoelinten jäsenten ja varajäsenten, ylempien johtajien ja johtajien ansioluettelot julkaistaan viranomaisen verkkosivustoilla; panee merkille, että nämä ansioluettelot sisältävät tietoja työkokemuksesta ja koulutuksesta; panee lisäksi merkille, että asiantuntijoiden osalta viranomaisen julkaisee pankkialan osallisryhmän ansioluettelot;

Hankinnat

21. panee merkille, että tilintarkastustuomioistuimen mukaan viranomaisen pyrki hankkimaan palveluja kahdessa avoimessa tarjouskilpailussa, joista toinen koski rahoituspalvelujen markkinatutkimusta ja toinen tietosuojaan liittyvää kuulemistä; panee merkille, että toisen tarjouskilpailun valinta- ja myöntämisperusteissa oli päällekkäisyyttä; korostaa, että tämä päällekkäisyys on varainhoitoasetuksen 167 artiklan vastaista, sillä kyseisen artiklan mukaan myöntämis- ja valintaperusteet on erotettava täysimääräisesti toisistaan; toteaa, että valintaperusteiden avulla arvioidaan tarjoajien valmiuksia ja myöntämisperusteiden avulla tarjouksien hintaa ja laatua; pitää valitettavana, että molemmissa tarjouskilpailuissa viranomaisen arvioi sopimusten enimmäisarvon liian suureksi, sillä markkinahintoja koskevat tutkimukset, jotka se oli tehnyt ennen tarjouskilpailun käynnistämistä, olivat puutteellisia;
22. toteaa, että tilintarkastustuomioistuimen mukaan hankintoja koskeva heikkous, joka vaikutti kahteen erilliseen vuonna 2021 ilmoitettuun neuvottelumenettelyyn, on korjattu, sillä viranomaisen käyttää nyt komission malleja ja on näin saattanut menettelynsä tilintarkastustuomioistuimen huomion mukaiseksi;
23. korostaa, että tilintarkastustuomioistuin on varainhoitovuoden 2020 jälkeen esittänyt joka vuosi uusia hankintoihin liittyviä huomautuksia neljälle virastolle viranomaisen mukaan luettuna; muistuttaa, että julkisia hankintoja koskevien sääntöjen tavoitteena on antaa hankintayksiköille mahdollisuus hankkia tarvitsemansa tavarat ja palvelut mahdollisimman edullisesti ja varmistaa samalla tarjoajien välinen terve kilpailu sekä avoimuuden, suhteellisuuden, yhdenvertaisen kohtelun ja syrjimättömyyden periaatteiden noudattaminen; kehottaa viranomaisesta varmistamaan, että hankintoihin sovellettavia sääntöjä noudatetaan täysimääräisesti, jotta rahalle saadaan parasta mahdollista vastinetta;

Sisäinen valvonta

24. muistuttaa, että viranomaisen aloitti vuonna 2021 työn erityisen riskinhallintakumppanin kanssa, jotta parannetaan viranomaisen nykyisen riskinhallintaohjelman yhteensopivuutta organisaatioiden riskinhallintaa koskevan COSO Enterprise Risk Management (ERM) -kehyksen kanssa, ja että viranomaisen jatkoi tätä työtä vuonna 2022; panee merkille, että sisäisen valvonnan vahvistamiseksi edelleen viranomaisen aikoo integroida riskinhallintaohjelmansa COSO ERM -kehykseen, tehostaa eettisyyteen liittyviä toimia ja tarjota räätälöityä sisäistä valvontaa koskevaa koulutusta vuonna 2023 tavoitteena ylläpitää ja parantaa yleisen sisäisen valvonnan järjestelmän tehokkuutta;
25. panee merkille, että tilintarkastustuomioistuimen mukaan sisäistä valvontaa koskevat heikkoudet, jotka vaikuttivat vuonna 2021 ilmoitettuihin palvelukseenottomenettelyihin, on korjattu, sillä viranomaisen muutti menettelyjään vastaavasti;

Muita huomioita

26. suhtautuu myönteisesti siihen, että viranomaisen jatkoi vuonna 2022 työstään ja tuotoksistaan viestimistä laaja-alaisten viestintäkanavien, kuten verkkosivustonsa, lehdistöhaastattelujen ja sosiaalisen median alustojen, kautta; panee merkille, että viranomaisen myös lisäsi dynaamisten tietojen visualisoinnin määrää tavoitteena esittää suuria määriä tietoja kattavammin ja ymmärrettävämmin, julkaisi 149 lehdistötiedotetta ja uutista, kertoi viranomaisen työstä lehdistössä ja tiedotusvälineissä järjestämällä 74 haastattelua ja tiedotustilaisuutta lehdistön kanssa ja vastasi 706 kyselyyn sähköpostitse;
27. suhtautuu myönteisesti siihen, että viranomaisen sai vuonna 2022 ympäristöasioiden hallinta- ja auditointijärjestelmän (EMAS) sertifikaatin ja saavutti vuoden 2022 ympäristötavoitteensa matkojen, energian, jätteiden, hankintojen ja ydinliiketoiminnan aloilla; korostaa, että näihin saavutuksiin sisältyy vähintään 50 prosentin vähennys matkoihin liittyvissä toimissa, 10 prosentin vähennys rakennusten energiankulutuksessa, sitoumus kierrättää vähintään 70 prosenttia jätteistä sekä ympäristövaikutusten huomioon ottaminen 100 prosentissa viranomaisen tekemistä hankintasopimuksista;
28. on tyytyväinen viranomaisen sitoumukseen vähentää energiankulutusta 10 prosenttia vuonna 2022 (vuoteen 2019 verrattuna); tähdentää, että kyseisen tavoitteen saavuttamiseksi viranomaisen esimerkiksi muutti lämmitysai-katauluja ja alensi termostaattien asetuslämpötiloja, siirsi koko energiankulutuksen uusiutuviin energialähteisiin, seurasi mittareita päivittäin arvioidakseen toteutettujen toimien tuloksia ja järjesti energiansäästökampanjan henkilöstölle; panee merille, että vuoden 2022 loppuun mennessä saavutettu energiansäästö oli 16,4 prosenttia (verrattuna vuoteen 2019);
29. viittaa vastuuvapauden myöntämistä koskevaan päätökseen liittyvien muiden, luonteeltaan yleisten huomautusten osalta erillisvirastojen toiminnan tuloksellisuudesta, varainhoidosta ja sen valvonnasta 11. huhtikuuta 2024 antamaansa päätöslauselmaan ⁽⁶⁾.

⁽⁶⁾ Hyväksytyt tekstit, P9_TA(2024)0280.